

BOG ME JE IZBRAL ZA BRALCA SVOJE - BOŽJE BESEDE

Prvi sad branja Božje besede naj bo spreobrnjenje tvojega srca in novo življenje. Zaradi pogovora z Bogom naj ti zažari obličje, kakor je Mojzesu žarela koža njegovega obličja zaradi pogovora z Bogom.
Prim. 2 Mz 34,29.

Bralci beril se morajo zavedati, da pri bogoslužju ne nastopanja. Tehnično gledano bralec Božjo besedo bere, z vidika liturgije pa jo oznanja sebi in zbranim vernikom.

PRIHOD K AMBONU

Človek je bitje jezika. Ne govorimo samo z besedami, tudi s svojo neverbalno govorico govorimo o sebi. Ni vseeno, kaj bralec sporoča poslušalcem že od prvega trenutka svojega nastopa. Njegova naloga se začne takrat, ko vstane iz svoje klopi in naredi prve korake proti ambonu. Že iz bralčeve države bodo poslušalci dobili nekaj informacij. Zato se je treba k ambonu napotiti slovesno: ne napihnjeno in polni samega sebe, pa tudi ne tako 'ponižno', da bi bili sključeni, kot da nam bo zdaj zdaj padel strop na glavo. Pristopiti je treba samozavestno in zavedajoč se služenja skupnosti, ki ga služba bralca s seboj prinaša.

OČESNI STIK

Očesni stik s poslušalci je način, kako jih vključimo v samo branje. Poslušalec ob pogostem očesnem stiku dobi občutek, da bralec bere njemu. Zato si pogledimo nekaj mest, kjer bralec lahko to uporabi. Ni primerno, da bralec začne z branjem takoj, ko pristopi k ambonu, saj verniki še niso pripravljeni na poslušanje. Omogočiti jim mora kratko pripravo. To naredi tako, da za trenutek počaka, se ozre po ljudeh in šele nato začne z branjem. Prvi očesni stik je zelo pomemben. Z njim bralec poslušalcem sporoči, da je naslednje branje namenjeno prav njim. Zelo brezosebno bi deloval bralec, ki bi prišel k ambonu in začel z branjem ter nikoli ne bi pogledal zbranega občestva. Vendar prvi pogled po ljudeh ne sme biti hipnotičen ali grozeč, niti takšen, da bi z glavo opletali levo in desno. Usmerjen naj bo v ljudi in ne nekam v zadnji zid nad njihovimi glavami. Če ljudi nikoli ne pogledamo in vedno gledamo nekam drugam, dajemo občutek, da se jih bojimo. Prvi očesni stik je lahko takšen, da bralec pride k ambonu, zazrt v lekcionar nekaj trenutkov počaka in medtem zase prebere 'napoved'. Nato pogleda v ljudi, govoreč: »Berilo iz ...« Med samim branjem je primerno pogledati po ljudeh na ključnih mestih, ne pa za vsakim stavkom. Včasih pogled po ljudeh zahteva besedilo samo. Bralec pa se naj varuje gledati v ljudi, kadar svetopisemski pisatelj graja. V takšnih primerih to ni primerno, saj morda nihče od njih ni počel kaj takšnega, kar bi zahtevalo grajo. Zbrano občestvo pa je treba nujno pogledati ob koncu berila in zazrt v ljudi izreči sklepni vzklik.

NAPOVED BERILA

Napoved imenujem začetni del berila, ki nam pove, iz katere knjige je odlomek. Napoved je prva stvar, ki jo bralec prebere; šele nato nadaljuje z branjem samega berila. Bralec **naj ne bere naslova berila**, ki je sicer vedno napisan. Naslov nakazuje glavno misel odlomka, je skrbno izbran in se ga lahko uporabi pri pripravi kratkega uvoda pred branjem posameznega berila (prim. PNL 123), ni pa namenjen branju poleg berila. V nedeljskem lekcionarju sta prvo in drugo berilo posebej označena. Tudi tega **ni treba brati**, saj zbrano občestvo tako ali tako ve, da je prvo berilo prvo in da mu sledi drugo berilo. V knjigi sta napisana zaradi preglednosti, ne pa za branje.

BRANJE BERILA

Napočil je trenutek, za katerega se je bralec posebej pripravil. Začetek beril navadno ni enak svetopisemskemu. Berila se navadno začnejo s kratkim uvodnim stavkom ali frazo, ki ublaži začetek besedila, ki je iztrgano iz konteksta daljšega odlomka.

SKLEPNI VZKLIK

S sklepnim vzklikom »To je Božja beseda« ali drugim, ki je možen v novem lekcionarju, bralec zbranemu občestvu oznani, da se je brala Božja beseda, in v znak hvaležnosti ljudje odgovorijo z »Bogu hvala« (prim. RMu 60). S tem hkrati izpovejo vero in počastijo Božjo besedo. Primerno je, da pri tem vzkliku bralec gleda ljudstvo, saj je dialog namenjen njim.

ODHOD

Bralec zapusti ambon šele takrat, ko je branje berila zares končano. To pa je tedaj, ko je zbrano počastilo prebrano Božjo besedo. Zato je najbolje, da bralec zapusti ambon in se napoti v klop nazaj na svoje mesto šele tedaj, ko ljudje odgovorijo na njegovo povabilo »To je Božja beseda« z »Bogu hvala«. Sicer dialog med bralcem in ljudmi nima učinka. Če je bralec ljudem oznanil Božjo besedo, mora dobiti povratno informacijo. Zato nikakor ni primerno, da bralec zapusti ambon pred odgovorom ljudstva.

Pripravila: Andreja Novak